

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นลำดับ ดังรายละเอียดที่จะเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้ คือ

1. กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
  - 2.1 วิธีสร้างเครื่องมือ
  - 2.2 ลักษณะของเครื่องมือ
  - 2.3 การทดลองใช้เครื่องมือ
  - 2.4 การปรับปรุงเครื่องมือ
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาจากประชากร 2 กลุ่ม คือ

1.1 กลุ่มครูใหญ่ ได้แก่ผู้บริหารในโรงเรียนฝึกสอนที่รับนักศึกษาของวิทยาลัยครูเพชรบุรีไปทำการฝึกสอน ประกอบด้วย อาจารย์ใหญ่ ครูใหญ่ ผู้ช่วยครูใหญ่ และหัวหน้าหมวดวิชา ที่เกี่ยวข้องกับโครงการฝึกสอนประจำภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2522 จำนวน 53 คน

1.2 กลุ่มครูที่เลี้ยง ได้แก่ ครูซึ่งทำการสอนอยู่ในโรงเรียนฝึกสอนและมีหน้าที่ดูแลนักศึกษาฝึกสอนที่ทำการฝึกสอนในภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2522 จำนวน 175 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยใช้ประชากรทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับโครงการฝึกสอนวิทยาลัยครูเพชรบุรีในภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2522

โรงเรียนฝึกสอนที่อยู่ในโครงการฝึกสอนของวิทยาลัยครูเพชรบุรีในภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2522 มีจำนวน 22 แห่ง คือ

1. โรงเรียนบ้านปลายน้ำ
2. โรงเรียนบ้านปากน้ำปราณ
3. โรงเรียนเขื่อนเพชร
4. โรงเรียนวัดไทรประเสริฐ
5. โรงเรียนบ้านลาดวิทยา
6. โรงเรียนเขาย้อยวิทยา
7. โรงเรียนวัดกฐิ
8. โรงเรียนโพธิ์ทิมณี
9. โรงเรียนหัวหิน
10. โรงเรียนมิตรภาพ 34
11. โรงเรียนวัดคอนทราย
12. โรงเรียนวัดหนองควง
13. โรงเรียนบ้านแหลมวิทยา
14. โรงเรียนท่ายางวิทยา
15. โรงเรียนเทศบาลสวนสนชะอำ
16. โรงเรียนท่ายทรายเหนือ
17. โรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี
18. โรงเรียนบ้านนาบาง
19. โรงเรียนวัดกุ่ม
20. โรงเรียนบ้านคอนเ็กรอก
21. โรงเรียนวัดหนองส้ม
22. โรงเรียนโพธิ์พระโน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 วิธีสร้างเครื่องมือ

2.1.1 ศึกษาคนกว่าจากเอกสาร หนังสือ วารสาร และงานวิจัยที่

เกี่ยวข้อง

2.1.2 สัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องและผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับโครงการฝึกสอน

2.1.3 กำหนดหัวข้อในการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการฝึกสอน คือ ด้านการเตรียมตัวบุคลากรเพื่อการฝึกสอน รูปแบบของการฝึกสอน การนิเทศการสอน การบริการการศึกษา การวัดผลและประเมินผลโครงการฝึกสอน และความรับผิดชอบของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับโครงการฝึกสอน

2.1.4 สร้างแบบสอบถามฉบับชั่วคราว 1 ฉบับ จำนวน 111 ข้อ โดยให้มีเนื้อหาครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1.5 นำแบบสอบถามฉบับชั่วคราวเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอคำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไข

2.2 ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้เป็นแบบสอบถาม 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3

ตอน คือ

ตอนที่ 1. เป็นรายละเอียดเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะคำถาม เป็นแบบ เลือกรับ

ตอนที่ 2 เป็นความคิดเห็นต่อโครงการฝึกสอนของวิทยาลัยครูเพชรบุรีในเรื่องต่อไปนี้

ก. การเตรียมบุคลากรเพื่อการฝึกสอนซึ่งได้แก่ครูใหญ่ ครูพี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาฝึกสอน

ข. รูปแบบของการฝึกสอน

ค. การนิเทศการสอน

ง. การบริการการศึกษา

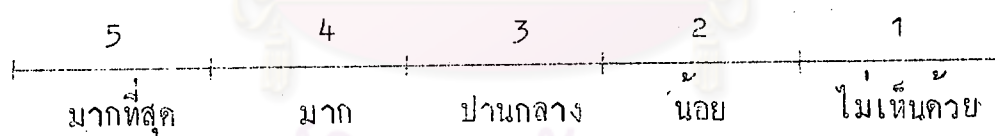
จ. การวัดผลและประเมินผลโครงการฝึกสอน

ฉ. ความรับผิดชอบของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับโครงการฝึกสอน

ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ช่อง มีน้ำหนักตั้งแต่ 1 ถึง 5 ดังตัวอย่าง

ท่านเห็นด้วยกับข้อความเหล่านี้มากน้อยเพียงใด

1. วิทยาลัยควรจัดสัมมนาอาจารย์นิเทศก์เกี่ยวกับการนิเทศก่อนทำการนิเทศ

ตอนที่ 3 เป็นความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพื่อปรับปรุงโครงการฝึกสอนของวิทยาลัยครูเพชรบุรี ลักษณะคำถามเป็นแบบปลายเปิด

2.3 การทดลองใช้เครื่องมือ

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามฉบับชั่วคราวไปทดลองใช้กับครูใหญ่และครูพี่เลี้ยง ซึ่งเป็นครูประจำการในเขตจังหวัดเพชรบุรีที่มีประสบการณ์การทำงานด้านการฝึกสอนมาแล้ว แต่ไม่ใช่ตัวอย่างประชากร จำนวน 10 คน และ 20 คน ตามลำดับ และผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามฉบับชั่วคราวไปให้ผู้บริหารคณะครูที่มีประสบการณ์ด้านการฝึกสอนโดยตรงจำนวน 7 ท่าน ซึ่ง 4 ท่านทำงานที่คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และอีก 3 ท่านทำงานที่คณะครุศาสตร์วิทยาลัยครูเพชรบุรีให้ช่วยกรุณาตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ก่อนนำไปใช้

2.4 การปรับปรุงเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่รับคืนมาจากการทดลอง และจากการปรับปรุงแก้ไขของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 7 ท่าน มาตรวจดูข้อบกพร่องในการใช้ตอบคำ ความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งที่ถามและเวลาที่ใช้ในการตอบแบบสอบถาม เพื่อจัดรูปแบบใหม่ให้เหมาะสมและปรับปรุงแบบสอบถามให้เป็นฉบับสมบูรณ์ จำนวน 75 ข้อ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามด้วยตนเองให้กับครูใหญ่และครูพี่เลี้ยงตั้งแต่วันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2523 และได้เก็บแบบสอบถามคืนวันที่ 28 กุมภาพันธ์ ถึง 10 มีนาคม 2523 รายละเอียดเกี่ยวกับจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืนมีดังนี้

ตารางที่ 1

จำนวนร้อยละของแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากครูใหญ่และครูพี่เลี้ยง

ผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวนเต็ม (ฉบับ)	จำนวนที่ได้อคืน (ฉบับ)	ร้อยละ
ครูใหญ่	66	53	80.30
ครูพี่เลี้ยง	200	175	87.50
รวม	266	228	85.71

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังต่อไปนี้

4.1 แจกแจงความถี่ของคะแนนทุกข้อของแบบสอบถามทุกฉบับ โดยแยกประเภท คือ กลุ่มครูใหญ่ และกลุ่มครูพี่เลี้ยง

4.2 ส่วนที่เป็นสถานภาพส่วนตัว ได้นำมาหาค่าร้อยละของแต่ละกลุ่ม และนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง

4.3 ส่วนที่เป็นมาตราส่วนประเมินค่าไค์ของความถี่ (f) ของแต่ละช่องควย
น้ำหนักคะแนนประจำช่อง (X) ของในแต่ละขอ คือ

มากที่สุด มีน้ำหนักคะแนนเท่ากับ 5

มาก มีน้ำหนักคะแนนเท่ากับ 4

ปานกลาง มีน้ำหนักคะแนนเท่ากับ 3

น้อย มีน้ำหนักคะแนนเท่ากับ 2

ไม่เห็นควย มีน้ำหนักคะแนนเท่ากับ 1

4.4 หากคำนวณค่าตอบแต่ละขอโดยใช้สูตร¹

$$\bar{X} = \frac{\sum fX}{N}$$

$\bar{X}$ = ค่าเฉลี่ยของคะแนน

f = ความถี่ของคะแนน

X = คะแนน

N = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดแต่ละประเภทคือ
กลุ่มครูใหญ่ และกลุ่มครูพี่เลี้ยง

4.5 หากคำนวณความแปรปรวนของคะแนน (Variance) โดยใช้สูตร

$$S^2 = \frac{\sum f(X - \bar{X})^2}{N - 1}$$

S^2 = ความแปรปรวนของคะแนน

N = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดแต่ละประเภท คือ
กลุ่มครูใหญ่ และกลุ่มครูพี่เลี้ยง

¹ ประคอง กรรณสุต, สถิติประยุกต์สำหรับครู, พิมพ์ครั้งที่ 5, (พระนคร: บริษัท
สำนักพิมพ์ไทรวิวัฒนาพานิช จำกัด, 2520), หน้า 41.

4.6 เปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างประชากร ทั้ง 2 กลุ่ม เป็นรายชวคัยค่าอัตราส่วนวิกฤต (t-test) โดยใช้สูตร¹

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2}}}$$

t = อัตราส่วนวิกฤต

$\bar{X}_1$ = ค่าเฉลี่ยของคะแนนกลุ่มที่ 1

$\bar{X}_2$ = ค่าเฉลี่ยของคะแนนกลุ่มที่ 2

s_1^2 = ค่าความแปรปรวนของคะแนนของกลุ่มที่ 1

s_2^2 = ค่าความแปรปรวนของคะแนนของกลุ่มที่ 2

n_1 = จำนวนคนในกลุ่มที่ 1

n_2 = จำนวนคนในกลุ่มที่ 2

4.7 ส่วนที่เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่างๆ ของครูใหญ่ และครูพี่เลี้ยงต่อโครงการฝึกสอนผู้วิจัย ให้นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹Allen, Louis.Edward, Experimental Design in Psychological Research (New York : Rinehart, 1968), p. 104.